

بازار ابرتسی فی ۱۴ ربیع الآخر سنه ۱۳۲۸ و فی ۱۲ نیسان سنه ۱۳۲۶

جمعیت علمیة اسلامیہ نك ناشر افکاریدر

مدیر مسئول :
مکتب نواب معلم لرندن
کلیسی منیر

سر محرر :
فاتح مجیز درس عام لرندن
نوقاد مبعوثی
مصطفی صبری

صاحب امتیاز :
فاتح مجیز درس عام لرندن
استانبول مبعوثی
مصطفی عاصم

مندرجات

ادبیات :	تاریخ اسلام محققین طاهر المولوی
دباجی ع . عاطف	طہرہ ابراد اولئیں برنطق مصطفی صبری
نظیرہ طاهر المولوی	اسلامدہ عسکرک ع . عاطف
تاریخ عباس لطفی	نصح منہ طاهر المولوی
ردی علی مافی النول الجید من الردی مصطفی صبری	خواجہ عبدالحق حاضر تاریخ بندنامہ سندن «
	استبداد، مال حسین حازم

نسخہ سی ۱ غروشد

آبونه اجرتی (پوستہ اجرتیہ برابر در)

ممالک اجتبیہ ایچون :
۶۰ ، ۱۲ فرانق
۳۰ ، ۶ «

استانبول و ولایات ایچون :
برسنہ لکی ۶۰ غروش
القی آلمنی ۳۰ «

درج ایدینان اوراق اعاده اولنماز

قارئلر مزہ :

اکثر مقالانہ آیات کریمہ و احادیث نبویہ درج ایدلش بولندینی نظر اعتبارہ آلہرق رعایتہ نزلکده بولامامسی رجا اولنور

در سعادت

طپن مطبعہ سنده طبع اولنشد

و مؤذن اولماق شرطیه دائماً جماعتله نماز قیل . انسانک آفتی بولنان شهرت طابنده بولونما . آز سویله . آزیه ، آز او یو . حلالیه ، شهه دن چکین . قلبی اماته ایده جکی ایچون چوق کوله . هله قهقهه ایله کولمکدن اجتناب ایت . هرکسه نظر شفقتله باق . کیمسه نی حقیر کورمه ظاهرکی تزیینه چالیشما . زینت ظاهره ؛ خرابی باطنه دلالت ایدر . خلق ایله مجادله یه قاتیشما . کیمسه دن بر شی ایسته مه و کیمسه یه خدمت بویورما . عرفای مشایخه مالاً ، بدنأ ، روحاً خدمتده بولون . اولنرک اقوال و افعالی انکار اتمه که مکر مشایخ اولانلر ابدیاً فلاح بولامازلر .

شو جل جلیلک قائل عالیو، اولان (خواجه عبدالخالق عجدوانی) حضرتلری (خواجهکان) دهنیلن سلسله علیه نک سر حلقه سیدر . نسبی (امام مالک) د منتهی اولوب (خواجه یوسف همدانی) نک خایفه سی ایدی . طریق خواجهکانک اس الاساسی اولان « هوش دردم ، نظر در قدم ، سفر در وطن ، خلوت در انجمن ، یاد دکر ، بازگشت ، نگاه داشت ، یادداشت » کلمات قدسیه سیله « یا اولدیغ کبی کورون ، یا کوروندیک کبی اول » تنبیه عارفانه سی کبی بر چوق اقوال حکمیه سی واردر . مناقب معالیاتی کتاب (رشحات) ک تحقیقه لرینی تزیین ایدر .

قدس الله سره العزیز

ظاهر المولوی

۱۰۳) استبداد ، مال (۱۰۳)

بر اثر سیاسیدن مقتبس و مترجمدر
استبداد ؛ دنیاده ساحه حصوله کله بیله جک بوتون فائقلرک منشاء یکنه سیدر . استبداد ؛ بر انسان فرض ایدیلرک حسب ونسبه متدائر سوز سوباتدیر یله جک اولسه مطلق سویله سویلردی :

ظلم ، پدرم ، اسائت ، مادرم ، غدر ، دادرم ، مسکنت ، همشیرم ، خسران ، عمجه م، مذلت، دایم، نقر و ضرورت ، فرزندم ، بطالت قیزم ، خرابه زار ، وطن ، جهالت ، قوم و عشیرتم ، بن ایه شر معالقم . شئون حیاتیه نظرکاه اعتباردن کچیر یله جک اولورسه کورولورک حیواناندن هیچ بر نوع [۱] : ضرورت و مزاحمه معروض قالماق . وفرت نعمت ایچنده امرار حیات ایتک شرطیه یکدیگری اکل ایتمز . بر مقتضای فطرت درزقلرینی اللمدن ، یعنی مورد طبعیسندن التماس واستجلاب ایدرلر . لکن انسانلر بر چوق زمانلر یکدیگری اکل ایتمکده دوام ایتمشادرر . برکت ویرسون که چین و هند حکماسی یتشه رک بو عادت بشیعه نی بالکیله ابطال ایتدکری کبی شرایع مقدمه ده اکل انسانه بدل معبوده قربان ذبح ایتک خصوصی تبایغ و توصیه دن باشلا یارق تدریجی بر صورتده بو عادت مستکرها و بشیعه نی رفع و ازاله یه موفق اولمشدر .

بعض قبائل مستش اولق اوزره شو صورتله انسانلرک یکدیگری اکل ایتمی رفع و ابطال اولمشدر . لکن بو سفرد اوتهدن داهیة استبداد چیقارق بو عادت مشئومه نی دها آجی . بی آمان بر شکل و صورتده احیا و تثبیتشه باشلامشدر . اولکیلر کمین اساترینه دوشوره بیلدکرینی طعمه دندان عد و انلری قیلرلردی . صوکر اکیلر یعنی مستبدلر ایلر زواللی انسانلرک مقراص ظلم ایله طمازلرینی کیدیور ، ماللرینی غصب ایتک صورتیه دماء حیاتیه لرینی آمیور ، بغیر حق اعمال مهینه ده استخدام و اک بویوک بر حق حیات اولان حریت شخصییه نی سلب ایله قدر بلند انسانیتی استحقار ، حق سربستی حیاتی تقیید و اخلال ایدیور . او حالده شو ایکی حزب مشئومک بنای معلا ی انسانیتی هدم و تخریب ایتک خصوصنده کی خط حرکتلری یالکیز شکلا تخالف ایدیور دیمکدر .

[۱] عنکبوت مستش اولق اوزره

رؤسای ادیان و بونلرک توابعنک که کتله بشریه ایچنده یوزده بری کچمز نه حالده کچیندکلی مستغنی بیاندر . بعض صنایع نفیسه اربابیه . حریص تاجرلردن ، محسکرلردن ، بو طبقهده بولنان رجال سائردهن که بونلرده هیئت بشریه ایچنده یوزده بری کچمز برینک کچیندکی مقدار معیشتله صنایع وزراع صنفندن اون کشتی . یوز کشتی ، حتی بیک کشتی کچینمک ممکندر . ایشته ابنای آدم و بنات حوا آردسند شوصورتله باشلایه رق . کیتدکجه دائره جورینی توسیع ایتمکده بولنان قسمت متفاوته : هپ استبداد سیاسی سرپندیزی بولنان استبداد اجتماعی آنارندندر .

اوت ! حیاتک الک عزیز ، الک طراوتدار دملرینی علم نافع . یاخود برصنعت مفیده تحصیلی اوغرندنه بذل ایدن عالم وصنعتکارایله دیوارلرک ، آغاجلرک کواکملری آلتنده دمکدار حیات اولان جاهل نائمک موقع حقیقی واجتماعیسی متساوی اولمق اقتضا ایتمز . کنلاک موتی استحقار ایدرهک بر منفعت عمومییه استحصالی خصوصنده خطرناک موقعلره آتیمهقدن چکینمین مجاهد ایله مجد و رفعتدن بی نصیب برکسل مجسم برطوتیه ماز . لکن عدالت باشقه بر تفاوت اقتضا ایدر . انسانیت شاهقه ترقی وسعادتده یاشایانلرک ، حسیض سفالت ومذلتده سورونلری اللرندن طوتهرق بولندقلری درجه عالییه تقرب ، هیچ اوازسه طرز معیشتده کندیلارینه یقین بره موقعه واصل اوله بیلملری خصوصنه بذل عنایت و همت ایلدرینی اقتضا ایدر .

حکیم . تعال حاضر تلی سلطنت انسانیه یی اکوان اوزرینه بسط بو یوردیلر . هر آن ایچون بر نعمت عظمای سبحانییه مظهریتله مسعود اولان بشر ایسه کندیسنی بویه بورژاه متزاید قارشیدسند کورمکله هان وادی بغی و طغیان طوتدی . مظهر اولدینی نعم جلילה نک وجیه شکرانی ادادن عاجز اولدینی حالده بر آن ایچون اولسون حمد و ثنای خاطرینه کتیرمدی . حتی خالقنی اونوتدی . مال و جمالی مهبود اتخاذ ایتدی . دنیا ده یکانه امنیه سی مال و جالندن

فطرت انسانیه ده مرکوز بولنان استبداد ایله مال آردسند بر علاقه قویه . بر مناسبت دائمه واردر . چونکه . قوت . عقل . علم . دین . ثبات . جاد . جمال ، اقتصاد کبی ثمراتیه انتفاع اولونه بیلن نه قدر قوی و خصائص وارایسه حقنده مال اطلاق ایتک جائز و حالبوکه بوتون بو اسباب و ثمرات استبدادک آزادینی وسائط افسادییه حائزدر .

شوراجقده استبداد بعض مقدمات بسط ایده چکیز که نتایجی اعتباریله استبداد سیاسی نیک قلاع متسلسله سی ایچنده جریان ایتمکده اولان استبداد اجتماعی به متعقددر :

مجموعی بیک بشیور میامون تخمین اولنان بشرک نصفی نصف دیگر اوزرینه باردر . بونصف ثقیل اکثریتی ایسه شهرلی قادینلر و بونلردن جنس بشرینک حافظی بولنان ، بیک کشتی ایچون کندیلرندن بر مملکتج کافی کوروان نوع معروف نساء تشکیل ایدرلر . بوتون مخاطره لی ، مشغولی ایشلری درعهده واقفحام ایدن زواللی صنف ذکوردر . بونقطه نظرندن قادینلر ارککلرله اعمال حیاتییه یی جائزانه برحالده تقسیم ایتشلر ، نه قدر قولای ایشلر وار ایسه ضعفیت دعواسیله کندیلرنجه سیده ، ارککلرجه حسنه عد کبی خصلتلری کندیلرنجه سیده ، ارککلرجه حسنه عد ایتک . نوعلرینی عروجهله مطلوب . عزیز تلقی ایتدیرمک ، حتی ظلم و اهانتی طرفلرندن صادر اولورسه مقبول ، آخردن ، ارککلردن ایقاع ایدیلیرسه مقدوح کورمک ، بلکه ده ظالمنک حالده بیله معاونته لایق کورولمک صورتیهله متحکمانه بر قانون عمومی وضع ایتشلردر . بونک ایچوندر که بعض اخلاقیون بونلره نصف مضر تنمیه ایدرهک دنیا ده حضارت ومدنیت ترقی ایتدکجه ضررده متضاعفاً ترقی ایدر دیمشدر . شو حساب کورده بدویت ؛ ثمره اعمالک نصفی ، مدنیت اوچده ایکسینی . حضارت ایسه آلتیده بشنی سلب ایلور . سوکرا رجال بشر ؛ مشاق حیاتییه ده آردلرنده ظالمانه برحالده تقسیم ایتشلردر . رجال سیاسییه ،

طبیعی به تملک و تخصص حقنی حائز اوله ماز .
قارنجه ، آری کبی حیواناتک ضعیف ، منجبط بولنان
برنوع قلیلمنده ادخار مال حسی بر امر طبیعیدر . انساندن باشقه
برخیلی حیوانات مترقیه ده ایسه حس تولدن اثر یوقدر .
انسانزده بر چوق احتیاجات محققه ، یاخود موهومه
الجا آتیه ادخار مال حسی بر امر فطریدر . احتیاج بشری
بعض اراضی نك سسكانه مطلوب درجه ده بذل فیض
ایتمدیکی ، یاخود منتظماً اثر سهاحت کوسترمیدیکی ، قحط
وغلایه معروض قالدینی زمانلرده تحقق ایدر . جور طبیعت
یاخود سیده استبداد یوزندن قسماً تمولدن محروم قالان
ارباب عجز و اضطرارک احتیاجاتی . انتظام عمومیسنه
نقیمه کش اولان مملکتک مصارف عمومیه سی ده احتیاجات
محققه بشریه التحاق ایلر .

انتظام عمومیدن مقصد دین جلیل اسلامک تاقین
بووردینی . فقط مع التأسف ایکی عصردن زیاده محافظه
احکام ایدمندیکی بر معیشت مشترکه عمومیه اصولدرکه
بوکون بونک ، بوقیل برطرز معیشتک حیز پذیر حصول
اولمی املیه غریبه افرادی مییونلردن متشکل منتظم
جمعیتلر شکل ایتیش ، عالم متمدن افرنجینک اغای بویولده
بذل مساعی ایتیمکده بولنمشدر .

اسلامیتک تأسیس ایتدیکی حکومت ده موقراطیه
بواصول مستحسنیه وضع ایتیش اولدیغندن ایلمک ایکی
عصرده مسلمین صدقات و کفاراتی و یره جک کیمسه
بولمازدی . عشرا مالی فقراء و مساکینه تخصیصدن
عبارت بولنان بوطرز معیشته نوعاً قریب بر اصول
انجلیده ده واردر .

بو جمعیتلرک مقصدلری استبداد مالینک احکام شدید سنی
تحقیف ، مساعی جائزانه سنی تعیم ایدرک بین البشر
حقوقده ، حالت معاشیه ده مساواتی هیچ اولمازسه
تقارنی تأمین ووقایه ایتمکدن عبارتدر .

اسلامیت بیک اوجیوز سنه مقدم بواصول مساوات

عبارت قالدی . صانکه دنیایه بالکز عیش ونوش ایتک ،
آمال شهوت پرستانه سنه خدمت ایلمک ایچون کلش . بوندن
باشقه غایه خلقت اوله رق برشی متصور دکلش ...

مالک حظوظات نفسانیه نی استیفایه واسطه یکانه
اولدینی نظرا اعتباره آلیرسه انسانک ال بویوک دوشونجه سی ،
املی ادخار ثروت قضیه سنه معطوف ، بامکده منحصر
بولدینی کوره لور . بونک ایچون درکه پاره یه کنایه
مجبودام ، سروجود عنوانی ویرمشلردر .

روس مورخلرندن « کریسو » حکایه ایلشدرکه
قاترینه ؛ رعیه سنی استیلایدن کسل و عطاالت یوزندن واردات
خزیننه نك دوچار ضعف و تناقص اولدیغنی کورمکله اهالی نی
حال فعالیت کتیرمک ایچون صنف ذکورک طبیعتده مرکوز
بولنان حس شهوت پرستانه دن استفاده جهتی دوشونمش .
نسوان مملکتی ناشزه لکه تشویق ورقاضه لره مخصوص
برنوع کسوه احداث ایدرک جابجاسفاهتخانه لر احداث
ایلمک صورتیه صنف شبانده سعی و اکتساب حسنی
اویاندرمش ، کنجبلرک حظوظات نفسانیه لرنی اجرا املیه
قازانه رق سرف و سفاهت مخنه لرنده صاحبقلری پاره لره
بش سنه ظرفنده واردات خزیننه نی تکثیر ایلشدر . کنیدیسی
ایده بوساییده واسع بر جولانگاه اسراف بولمشدر . بوتون
مستبدلرک امللریده بومر کرده در . غرض ، هر نه صورتده
اولورسه اولسون جمع مالدر . اخلاق مسئله ی چیزدکلری
پروغرامک خارجنده در .

مالی ، اقتصاد یون ؛ « انسانک کنیدیسندن انتفاع واستفاده
ایده بیلدیکی » ، حقوق یون ؛ « کنیدیسنده منع و بذل جریان
ایدن » ، سیاس یون ؛ « کنیدیسیله قوت استحصال اولنان » ،
اخلاق یون ؛ « کنیدیسیله حیات شریفه صیانت اولنان » شی
دی ته تریف ایتشلردر مال ؛ جناب حقلک طبیعت ، نوامیس
طبیعت ایچنده تکوین بووردینی برودیه جلیله اولدیغندن
آنجق امور دفیضا فیض طبیعیدن استحصال اولور . بر
عمل ، یاخود عوض مقابلی اولتمسزین هیچ کیمسه اومورد

وتقاربی احکام دینیه دن اولمق اوزره انواع زکات و زکاتک
مصارف عمومیه ، محتاجیه انواع تقسیماتی وسیله سیله
تقریر واحضار ایشدر .

رؤس اموال دن قرقده بر جزئک فقرای امته اصابتی
سیله بین البشر حالت معاشیه نک متساوی دکلسه ده
مقارب بر درجه یه کله چکی ، اغنیاء نزدنده ثروت مفراطه نک
ترا کمندن متولد اولان استبدادات مضره نک قسماً اولسون
بوصورتله منع وتحدید ایدیله سیله چکی ارباب دقت نظر نده
خفی اولسه کر کدر .

اسلامیت : زراعت وفلاحته صالح اراضیدن پک
چوغنی ده کنندیسندن عامه ملتک چایشه رق تمتع وانتفاع
ایده چکی بر ملک اولمق اوزره ترک ایشدر . بوندن بیت المال
افراز وتخصیص اولان حصه ایه عشر ، یا خود خسی
تجاوز ایتین خراجدر . مابعدی وار

مسین مازم

شئون عمرینه واضح کواه ناصیه سی
یکانه واسطه عیشی خسته لقی سی

هوا بتون قراروب باشیور برر . ایکیشر
اوزاقده نازل اولان بر دواملی بارانک
مقدماتی ، آچیلماقده الده شمسیه لر
برر سپره کچر کرم وسردی دنیانک
سوقاقده یا غمورک آلتنده اولیه خوار و ذلیل :
« ویر اللههم بر کتدر ! » دییوردی بر سفیل

چوجق شتاب ایدره ک کیندی پیر مضطربک
صوقولدی تترده رک زیر تار خر قسنه
زواللی یاوروده کی شو آچیقلی حسه باقک
باقوبده بویه سفاتله خائب اولماسنه
دییوردی والدینه : « هپ سوقاقده کزمدیه ز
نولوردی اولسه بزده باری شمسیه مز : »

قونیه : ع. عاطف

— ﴿ ۱۱۷۴ ﴾ —

— ﴿ ادبیات ﴾ —

« دینچی »

تکائف ایتده جو سهاده ابر مطر
هوا ، سوقاقلری لایتقطع سوپور مکده
غبار مزبله منظرله متمزج نه قدر
شجون مزعجه وارسه ، فضا ده یوکسکده

دور . دور دوکولور سطح ارضه مطرداً
کلن . کچن خس وخاشاکه ایچنده آفل ایکن

یولک صاغنده قیامش بر اسکی مقبره نک
کشاده روزنی پیشنده جلب رقت ایدر
جیلینجه بر کوچک اوغلیله هپ کان . کچنک
ترحاتی بکابر سفیل برده پدر

پرتو پاشانک :

کوکل مهجور وصلت ، جام تر در چشم ابریزی
نه قیلسه م ، نه یله دمساز ایلسه م آد سحر خیزی
مطلعلی اثر حزینه نظیره :

ایدوب جور فلک مجرای خون چشم کهریزی
شفکون ایلده سیلابه اشک دم آمیزی

خی حزن خزانک قیلدی بر تمثال بی رنگی
کوزمدن دور ایدوبده اول پری رخسار وکابیزی
چکوب قوس قضا بر تیر مجران ایلهمش پران
قدر طوتمشده اورمش سینمه اول تیر سرتیزی